

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

1
2024

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 788 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 7-fevralda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsiyalarning roli va ahamiyati.....	10
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Zaynutdinova Umida Djalolovna	
Yashil iqtisodiyotga o'tishda konseptual, ilmiy, innovatsion yondashuvning zarurati	16
Gulnora Abdurahmonova	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyotga o'tish muammolari va uni bartaraf etish yo'llari	22
S. R. Topildiyev	
Milliy strategik maqsadlar: ekologik va bojxona boshqaruvi mexanizmlarining maqbul kombinatsiyasi	28
Muratova Shohista Nimatullayevna	
Green Economy in Tourism in Uzbekistan.....	32
Alieva Makhbuba Toychievna	
Инновационные подходы в сельском туризме: "Зеленые маршруты"	36
Голышева Елена Вячеславовна	
Mamlakatimizda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirish strategiyasining ustuvor yo'nalishlari	42
Vaxabov Abduraxim Vasikovich, Nazarov Nazirjon Narzilloevich	
To'qimachilik sanoati korxonalarini barqaror rivojlantirish omillari.....	47
A.Yu. Mardanov	
Turizmni qayta jonlantirish strategiyasini ishlab chiqishda turizmni rejalashtirishning istiqbollari.....	52
A'zamov Saidakbarxon Avazxon o'g'li	
O'zbekistonda qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishi asosida barqaror rivojlanishga erishish	57
Abdullayev Elyorbek Odiljon o'g'li	
Barcha tadbirkorlik subyektlariga teng raqobat sharoitini yaratishda soliq imtiyozlarining o'rni	62
Akbarov Akmalxon Akrom o'g'li	
Turistik hududlarning barqaror rivojlanishini baholash metodologiyasida integral baholash ko'rsatkichlarini aniqlashning nazariy jihatlar.....	66
Asraqulov Abduraxmon Sultonovich	
Iqtisodiy rivojlanishni ta'minlashda "yashil" iqtisodiyot va uning ayrim masalalari.....	70
Axunova Shoxistaxon Nomonjanovna, Sultonova Gulbaxor Shoxnazimovna	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda qishloq xo'jaligi faoliyatining nazariy tamoyillari va o'ziga xos xususiyatlari.....	74
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich	
Mintaqa iqtisodiyotida agrar soha samaradorligini oshirishning ahamiyati.....	78
Butanova Dilnoza Rustamovna	
Global krizislar va ularning turizm iqtisodiyotiga ta'siri.....	83
Hallakova Barnoxon bahodirjonovna	
Agroturizm faoliyati rivojlanishining xorijiy tajribalari va ularda faoliyatni rivojlantirish modellarining qo'llanilishi.....	95
Husanboyev Sadafbek Yorqinjon o'g'li	
Yashil iqtisodiyotni kreditlashda banklarning o'rni.....	101
Ibragimova Sevara Muxamedjan qizi	
Qurilish materiallari sanoati korxonalari samaradorligini baholash masalalari.....	104
Isayev Jakhongir Muzaffarovich	
Iqtisodiyotni islomiy moliya tamoyillari asosida moliyalashtirish amaliyotini joriy etish istiqbollari	110
Kasimov Baxtiyor Usmanovich	
Oziq-ovqat sanoatida tadbirkorlik faoliyatini tashkil etishning iqtisodiy mexanizmi.....	113
Mahamatova Maftuna	
Turizm xizmatlar bozorida raqobatbardoshlik ko'rsatkichlarini takomillashtirish imkoniyatlari.....	119
Nurfayziyeva Mohinur Zayniddinovna	

Islom moliyalashtirish xizmatlari asosida kichik va o'rta biznesni moliyalashtirish usullari.....	124
Said Po'latov Maxamedovich	
Using Innovative Technologies in Hotels as a Factor of Sustainable Development of Tourism Industry	128
Sayfutdinov Shuxratjon Sultonovich, Egamberdiyev Sirojiddin Sattor o'g'li	
Dorivor o'simliklar yetishtirishning dunyo mamlakatlari iqtisodiyotidagi o'rni va xalqaro bozor savdosida prognozlar.....	135
To'xtabayev Jamshid Sharofiddinovich, Maftuna Ermatova Arslonbek qizi	
O'zbekistonga turistlar tashrifini ko'paytirishda raqamli texnologiyalarning o'rni	142
Toshmurod Kulmanov	
Agrobiznesni moliyaviy quvvatlash va rivojlanish istiqbollari	147
Tursunova Dilnavo Islomovna	
Oziq-ovqat bozorini qandolat mahsulotlari bilan to'ldirishda marketing strategiyalaridan foydalanishni takomillashtirish.....	150
Azlarova Munira Muxammad-Amin qizi	
Yoshlar turizmini rivojlantirish holati va uni takomillashtirish yo'llari.....	159
Allayor Norboyev Ismoilovich	
Biologik aktivlarni baholashning uslubiy jihatlarini takomillashtirish.....	162
Boltayev Abror Sayitmuradovich	
Agrosanoat ishlab chiqarishida innovatsion jarayonlarni tadqiq qilishga uslubiy yondashuvlari.....	168
Dusmatov Begmuhammad Olimjonovich	
Suv resurslaridan samarali foydalanishda suv solig'ining ahamiyatini oshirish	174
Ikramov Nuriddin Kamolitdinovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida innovatsiya va innovatsion faoliyat bilan bog'liq tushunchalarining nazariy masalalari	179
Mamayunus Qarshibayevich Pardayev, Temur Olimovich Mamayunusov	
Aglomeratsiya iqtisodiyoti – Agglomeratsiya iqtisodiyoti – hududiy rivojlanishni harakatlantiruvchi omili sifatida	185
Raximbayev Akmal Azatboyevich	
Korxonalarini boshqarish samaradorligini oshirishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish mexanizmlari	190
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
Globalashuv sharoitida turizm sohasida innovatsion faoliyatni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish	195
Salimov Dilshodbek Davronovich	
To'qimachilik sanoat korxonalarida marketing strategiyasi.....	199
Tillyaxodjayev Azizxon Aloxonovich	
Oziq-ovqat sanoati korxonalari raqobatbardoshligini oshirish yo'llari	203
Nilufar Umarova	
O'zbekistonda transport xizmatlari ko'rsatilishi tahlili	207
Xasanov Sarvar Ulug'bek o'g'li	
Agrar sektorga jalb qilingan investitsiyalarning sohadagi intensiv iqtisodiy o'sishga ta'sirining tahlili	213
Yangiboyev Sirojiddin Jo'ramurodovich	
Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligiga a'zo davlatlarda auditning xalqaro standartlarini qo'llash xususiyatlari	220
Meliyev Isroil Ismoilovich	
Raqamli bank xizmatlarini yanada takomillashtirish: muammolar va yechimlar	227
Melikov Otabek Maxmadiminovich	
Innovatsion iqtisodiyotda inson kapitalining tutgan o'rni.....	232
Abdikarimov Islombek Ibragimovich	
Kimyo sanoati korxonalarini boshqarish modellariga oid zamonaviy tajribalar.....	237
Avulchayeva Feruza Djurakuziyevna	
Задачи предмета «русского языка» на современном этапе	243
Адилова Солияхон	

Tijorat tashkilotlarining investitsiya faoliyati	247
Farhod Mahmudovich Tirkashyev, Asomiddinov Husan Asomiddin o'g'li	
Korrelyatsion-regression tahlil orqali turizm xizmatlari samaradorligini oshirish mexanizmlari.....	252
Gapparov Azim Qayumovich	
O'zbekistonda monetizatsiya darajasi va uni makroiqtisodiy ko'rsatkichlarga ta'siri.....	258
Isayev Atabek Djurabayevich	
Prospects for the Development of Bond Circulation in the Capital Market.....	266
Jurabek Sobirov	
Ta'lim xizmatlari bozorida oliy ta'lim muassasalarining rivojlanish holati tahlili.....	270
Kuldashev Sherzod Alimardonovich	
Iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilish va ularning barqaror iqtisodiy o'sishdagi roli	276
Mamadiyeva Dilrom Ravshon qizi	
Surxondaryo viloyatlarning marketing salohiyatini shakllantirish holati tahlili	280
Mamadjanova Tuyg'unoy Axmadjanovna	
Improving Internal Control System	287
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
Oliy ta'lim xizmatlarini targ'ib qilishda OTMLar veb-saytlari samaradorligini oshirish.....	291
Musayev Bekjon Shukurillayevich	
Korxonaning narx-navo tizimi va narx siyosatini tahlil qilish	298
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilhkomovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tibbiyot sohasini moliyalashtirish istiqbollari.....	302
Muxammadiyev Ramz Zoirjon o'g'li	
Xizmatlar ko'rsatish subyektlarida biznes-modellarining raqamli transformatsiyalashuv konsepsiyalari.....	306
N. B. Yahyoxonov	
Mikromoliyaviy xizmatlar ko'rsatuvchi kredit tashkilotlarining samaradorligiga ta'sir etuvchi omillarning ekonometrik tahlili.....	311
Nazarova Muslima Nazarovna	
Sanoat korxonalarida aylanma mablag'lardan foydalanishning ilmiy-amaliy jihatlarini	317
Nurmatov Mirzaakbar Mirzaaliyevich	
Biznesni yuritishda korxonalararo integratsion jarayonlarni rivojlantirish masalalari.....	322
Olimova Nodira Xamrakovna	
O'zbekistonda turizmni rivojlantirishning moliyaviy mexanizmlari: tahlil va istiqbollar	329
Oppoqxonov Nurmuhammadxon Po'latxon o'g'li	
O'zbekistonda davlat korxonalari transformatsiyasini jadallashtirish yo'nalishlari.....	333
Qahhorov Azizjon Ahror o'g'li	
Aholining turmush darajasini oshirish sharoitida mehnat bozori transformatsiyasining dinamikasi	338
Rahimboyev Muxtorbek Ikrom o'g'li	
Tijorat banklarida iqtisodiy-matematik modellashtirish samaradorligini yanada oshirish usullari.....	341
Raxmanov Mexridin Sindarovich	
Aholi moliyaviy savodxonligiga investitsiya kiritishning ahamiyati.....	345
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda valyuta siyosatini samarali tashkil etish.....	350
Samandarov Zuxriddin Raup o'g'li	
Sharq va G'arb tamaddunida gender qarashlar	355
Samandarova Gulxayo Abduraim qizi	
Imkoniyati cheklanganlarga to'siqsiz turizm xizmatlarini tashkil etish istiqbollari	359
Tilovmurodov Dostonbek Furqat o'g'li	
To'qimachilik korxonalarining inqirozga qarshi boshqaruvida davlat tomonidan tartibga solishning ahamiyati	363
Todjimamatova Mashxura Erkinovna	
Mintaqalarning ekologik-iqtisodiy xususiyatlari va ularning barqaror rivojlanish bilan bog'liqligi	367
Toshboyev Muzaffar Muxtorovich	

Перспективы развития сферы услуг в Узбекистане.....	373
Tsoy Marina Petrovna, Li Marina Rudolfova, Romashkin Roman Anatolyevich	
Opportunities for Bicycle Tourism in Zomin, Bulungur and Bakhmal Districts.....	379
Urozaliev Elyor Shuxrat ogli, Xujamov Bobur bahodir ogli, Saydullayev Abbosjon Murodovich	
Pul-kredit siyosati va moliyaviy inqiroz: uslubiyot va saboqlar	384
Xakimov Dilshodjon Rahmonaliyevich	
Korxonalarda barqaror rivojlanishni tatbiq etish istiqbollari.....	391
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Jumayeva Guzal Sherxon qizi	
Telekommunikatsiya korxonalari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish.....	396
Xusanov Ulugbek Nishanovich	
Milliy iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasini kengaytirish imkoniyatlari.....	402
Xuseynova Feruzabonu Mamadaliyevna	
O'zbekiston iqtisodiyotida raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari.....	405
Yo'ldosheva Dilnoza G'ayrat qizi	
Необходимость соблюдения этических норм в профессиональной деятельности бухгалтеров	408
Абдуллаханова Гулбахор Саттаровна	
Mintaqalarda kichik innovatsion korxonalarni rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	412
Abdulkakimov Zuxrali Tursunaliyevich, Axmadjanov Ilyosbek Ilxomjon o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyatini rivojlanishini nazariy masalalari.....	416
Abdulkakimov Zuxrali Tursunaliyevich, Abduraxmonov Sherali Sharifjonovich	
Пути повышения прозрачности бюджета Республики Узбекистан.....	420
Адашов Гайрат Рустамович	
Mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligi va uning lizing munosabatlari rivojlanishi bilan bog'liqligi	424
Axmediyeva Aliya Toxtarovna	
Тенденции и факторы развития пищевой промышленности в Узбекистане	432
Б. А. Хакимов	
Роль платежных систем в функционировании электронной коммерции.....	438
Бабаева Гузаль Яшиновна	
"Sirdaryo" va "Sirdaryo-Farm" erkin iqtisodiy zonasidagi korxonalari erishgan yutuqlari, berilgan imtiyozlar va yaratilgan shart-sharoitlar to'g'risida	444
Davlayev G'olib Ashurovich	
Milliy iqtisodiyotga jalb qilingan investitsiyalarning tahlili	447
Djalilov Dostonbek Abduazizovich	
Ishlab chiqarish tafovutining Markaziy Bank monetar siyosati qarorlariga ta'siri.....	452
Duskobilov Umidjon Sharofiddinovich	
O'zbekistonda innovatsion jozibadorlik asosida oliy talim xizmatlarini rivojlantirish.....	457
Jonuzokov M. K.	
Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvni takomillashtirishda xorij tajribasidan foydalanish.....	461
Ismailov Allayor Rashidovich	
Особенности формирования ценовой стратегии на рынке плодоовощной продукции.....	465
Исроилов Абдурашид Абдурахманович	
Iqtisodiyotni globalashuvi sharoitida xo'jalik yurituvchi subyektlar barqarorligining nazariy metodologiyasini takomillashtirish	471
Kalandarova Nargiza Narimanovna	
Проблемы регулирования и защиты инвесторов в развитии электронной коммерции и пути их решения	475
Кенжебаева Гульфуза Рахматиллаевна	
Сущность, цели и задачи определения уровня финансовой устойчивости предприятия в современных условиях	478
Киличев А. А.	
Sug'urta tashkilotlari tomonidan taqdim etiladigan hisobotlarni xalqaro standartlarga muvofiq takomillashtirish	485
Kodirkulov Oybek Turdiboyevich	

Классификация институциональных факторов, определяющих предпринимательскую активность в Узбекистане.....	490
Курпаяниди Константин Иванович	
Ho'jalik yurituvchi subyektlarning kredit va qarz mablag'laridan foydalanish samaradorligi tahlilini takomillashtirish.....	497
Mahmudova Go'zal Samadjon qizi	
Muqimiy ijodiDA milliy uyg'onish va iqtisodiy, falsafiy qarashlar	502
Muxlisa Muxitdinova	
Совершенствование управления портфелем залогов для обеспечения финансовой устойчивости: инсайты и рекомендации для Узбекистана	505
Наимов Шахрух	
Определение специфических особенностей и факторов влияющие на процесс внедрения международных требований и стандартов в коммерческих банков Республики Узбекистан.....	509
Хайдаров Зохирид Шарирович, Каражанова Гулноза Толлиевна, Хайдари Фидои Зохирид Зода	
Inson kapitalida mujassam bo'lgan fazilatlar, ularning jamiyat rivojlanishidagi o'rni va roli	514
Mamayunus Qarshibayevich Pardayev, Sevara Abdinazarovna Babanazarova, Mexrangiz Olimovna Mamayunusova	
Развитие рыночных отношений и усиление их влияния на рост объёмных и качественных показателей культурного туризма.....	521
Пулатова Сурайё Юлдашевна	
Основные направления цифровой трансформации в банковском секторе.....	525
Рахимова Гавхар Ойбековна	
O'zbekistonda ayollarni tadbirkorlik faoliyatini moliyalashtirishda bank kreditlarining roli	530
Saidova Subhinigir Azizovna	
Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish asosida kambag'allikni qisqartirishning innovatsion yo'llari	535
Sultonov Shodiyor Abduhalilovich, Nazarov Asqar Anvar o'g'li	
Yuridik shaxslar mol-mulkiga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari	541
Umirov Xurshid Islomovich	
Korxonalar va tashkilotlarni modernizatsiya qilish jarayonlari.....	545
Fayziyeva Dilafuz Shuxratovna	
"Авеста" – исторический источник экономической мысли в Древней Средней Азии	549
Хакимов Назар Хакимович, Садиков Анвар Каримович	
Приоритетные направления развития теории формирования финансовой политики предприятия	555
Хамдамов С. Ф.	
Innovatsion rivojlanish sharoitida inson resurslarini strategik boshqarish.....	562
Xasanova Nafisa Shavkatovna	
Mehnat bozorida mehnat resurslaridan samarali foydalanishda yoshlar bandligini takomillashtirish.....	566
Xuvaydullayeva Iroda Xusniddin qizi	
Sanoat korxonalari faoliyati samaradorligi va raqobatbardoshligini baholashga doir uslubiy yondashuvlar.....	572
Yuldasheva Nilufar Abduvaxidovna	
Amir Temur davrida hunarmandchilik siyosatining o'ziga xos iqtisodiy xususiyatlari	578
Zikrillayev Jaxongir Sarvar o'g'li, ilmiy rahbar: Nasimov Baxtiyor Vasiyevich	
Infratuzilma obyektlari rivojlanishining turizm sohasidagi o'rni.....	583
Toyrova Amina Baxtisher qizi	
Korxonalarda moliyaviy investitsion portfelni jalb qilish va rag'batlantirishning zamonaviy shakl va usullari tahlili	588
Haydarov Humoyun Begmurod o'g'li	
Kichik biznes korxonalari raqobatbardoshligini tadqiq etishga konseptual yondashuvlar	592
К. Q. Tajibayev	
Бухгалтерский учет дебиторской и кредиторской задолженности в современной экономике	599
Камолова Феруза Кахрамоновна	

O'zbekistonda mehmonxona sohasidagi mahalliy boshqaruv tizimini takomillashtirish yo'llari.....	603
Mirzayeva Lola Shavkatovna	
Turizmni rivojlantirishda "yashi" marketingni o'rni.....	607
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
Inson kapitalini boshqarishning xorij tajribasi.....	612
Ruzmetova Gulira'no Atabekovna	
Agrasanoat majmuasida oziq-ovqat mahsulotlarini yetishirish va qayta ishlashda klasterlarini rivojlantirishning xalqaro tajribalari.....	620
Salixov Sherzod Abduxakimovich	
Mamlakatimizda mehnat bozorida ayollarning iqtisodiy faolligini oshirish	625
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
Budjetdan tashqari mablag'lar hisobi va nazoratini takomillashtirish	628
Ostonokulov Azamat Abduraimovich, Alimardonov Asrorjon Alimardonovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida investitsion jarayonlar rivojlanishining xorij tajribasi	635
Miyassarov Davron Abdurashid o'g'li	
Xizmat ko'rsatish va servis sohasida mehnat resurslaridan foydalanish samaradorligini baholash ko'rsatkichlari.....	640
Muhammadamin Erdon o'gli Erdonov	
Инновационные направления развития сферы услуг как фактор экономического роста.....	644
Насиров Дилшод Фархадович	
Влияние прямых иностранных инвестиций (пии) на экономику Узбекистана	654
Юлдашев Нодирбек Сайдибурханович	
Qulay investitsiya muhiti – xorijiy investitsiyalar oqimini oshirishning asosiy omilidir.....	659
Hoshimov Jahongir Ravshanbek o'g'li	
Biznesni loyihaviy moliyalashtirish va uning asosiy yo'nalishlari.....	664
Razzakov Jasur Xamraboyevich	
Inflation and Unemployment: Evidence from Uzbekistan	670
Mahmudov Nosir, Nabiyeva Nargizaxon Nuriddin qizi	
Milliy mahsulotlarni jahon bozoriga olib chiqishda marketing strategiyalaridan foydalanish	677
Meliqulov Abduhalil Norinovich	
O'zbekistonda kichik sanoat zonalarini tashkil etish va rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanishning ustuvor yo'nalishlari	683
Ortiqov Avazbek Bahrom o'g'li	
Rene Dekart va Blez Paskal ta'limotlarida ratsional g'oyalar komparativistikasi.....	689
Ruzmatova Gulnoz Miraxrarovna	
Sanoat korxonalarining barqaror rivojlanishining nazariy-uslubiy asoslari.....	694
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
The Importance of the World Trade Organisation (WTO) and Uzbekistan's Efforts to Join It.....	699
Urozaliev Elyor, Khoshimova Sevara	
Jismoniy tarbiya va sport muassasalarini moliyalashtirishdagi mavjud muammolar.....	705
Abduqaxorov Ulug'bek Abdug'aniyevich	
Yangi O'zbekistonda turizmning drayver sifatida barqaror rivojlanish yo'nalishlari	709
Tuxliyev Iskandar Suyunovich	
Mahalliy soliqlar va yig'implarning iqtisodiy mohiyati hamda ularni undirishning xususiyatlari	713
Tuychiyev Kamoliddin	
Tijorat banklari raqobatbardoshligini oshirishda xorijiy mamlakatlarning ilg'or tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari	717
Yadgarov Nodir Ravshanovich	
Organik qishloq xo'jaligiga o'tish bosqichlarining tashkiliy jihatlar va iqtisodiy asoslari.....	723
Amirqulov Shuxrat Olimovich	
Davlat xaridlari jarayonida e'tiborsiz ijrochilarni imkoniyatini cheklash masalalari	727
G'ofurov Temur Baxrom o'g'li	

O'zbekiston iqtisodiyotida investitsion loyihalarni faol tashkil etish istiqbollari	730
Utkurov Kozimjon Dilmurod o'g'li	
Iqtisodiy o'sishni ta'minlashda transport tadbirkorligi faoliyatini rivojlanish imkoniyatlari	733
M. Masharipova, I. Ruzmetova, D. Kuramboyeva	
Sug'urta faoliyatini takomillashtirishda andarrayting xizmatining o'rni	737
Qarshiyev Daniyar Eshpulatovich	
O'zbekistonda eksportni sug'urtalash mexanizmlarini yanada kengaytirish yo'nalishlari	741
Qarshiyev Keldiyor Eshpulatovich	
Kambag'allikni qisqartirishda aholini tadbirkorlikka yo'naltirish	745
Rajabboyev Muzaffar Erkaboyevich	
Yoqilg'i-energetika korxonalarining moliyaviy barqarorligining ilmiy nazariy asoslari	749
Xusanov Qaxramon Nishonovich	
Оценка результатов реформы бухгалтерского учета в Республике	753
Киличева Фарида Бешимовна, Ирмухамедова Муслима Дилшодовна	
Эффективность программ соответствия в различных компаниях	757
Ахмедов Бехзод Ахмедович	
Элементы системы внутреннего контроля в выбранном финансовом институте	762
Хасанов Кахрамон Ахмаджанович	
Authentic Leadership Unleashed: A Comparative Analysis of Leadership Styles	767
Esanova Shohida Utkirovna	
Investitsion loyihalarni moliyalashtirishdagi moliyaviy risklarni boshqarishning ilg'or xorij tajribalari	774
Madiyarov Sanjar Gulyamovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlarida xarajatlar hisobining uslubiy masalalari takomillashtirish	781
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich, Umaraliyev Isomidin Ismonjon o'g'li	

MINTAQALARDA KICHIK INNOVATSION KORXONALARNI RIVOJLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich

PhD, Namangan muhandislik-texnologiya
instituti "Iqtisodiyot" kafedrası dotsenti

Axmadjanov Ilyosbek Ilxomjon o'g'li

Namangan davlat universiteti doktoranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada mintaqalarda kichik biznes korxonalari faoliyatini rivojlantirishda yangi innovatsion kichik korxonalarni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari va nazariy tomonlari bo'yicha ma'lumotlar berilgan bo'lib, kichik innovatsion korxonalardagi innovatsion faoliyatni olti bosqichli sxemasi taklif etilgan.

Kalit so'zlar: iqtisodiy o'sish, mintaqalar, potensial, kichik biznes, yalpi ichki mahsulot, kichik innovatsion korxonalar, globalashuv, yangi texnologiya, modernizatsiya, diversifikatsiya, yangi biznes modellar, integratsiya, raqamli texnologiyalar, innovatsiyalar, Small and Medium Enterprise.

Abstract: This article provides information on the specific features and theoretical aspects of the organization of new innovative small enterprises in the development of small business enterprises in the regions, as well as a six-stage scheme of innovative activities in small innovative enterprises.

Key words: economic growth, regions, potential, small business, gross domestic product, small innovative enterprises, globalization, new technologies, modernization, diversification, new business models, integration, digital technologies, innovation, small and medium-sized businesses.

Аннотация: В данной статье представлена информация об особенностях и теоретических аспектах организации новых инновационных малых предприятий в развитии малого предпринимательства в регионах, а также шестиступенчатая схема инновационной деятельности на малых инновационных предприятиях.

Ключевые слова: экономический рост, регионы, потенциал, малый бизнес, валовой внутренний продукт, малые инновационные предприятия, глобализация, новые технологии, модернизация, диверсификация, новые бизнес-модели, интеграция, цифровые технологии, инновации, малое и среднее предпринимательство.

KIRISH

Dunyo mamlakatlarida iqtisodiyotni barcha tarmoqlarini jadal rivojlantirish, yuqori iqtisodiy o'sishni ta'minlash, aholi bandligini ta'minlash maqsad qilingan bo'lib, ularni barchasi tanlab olingan hududda amalga oshiriladi. Iqtisodiyotni rivojlantirishda mintaqalar iqtisodiyotini o'rni yuqoridir, bundan tashqari investitsiyalar jalb qilish va ulardan samarali foydalanishda mintaqaviy iqtisodiyot shakllariga e'tibor qaratishimiz kerak bo'ladi.

Mintaqaviy iqtisodiyot o'z navbatida mintaqalarni iqtisodiy rivojlanishini, geografik joylashuvini, tabiiy resurslarini, demografik holatini, ishlab chiqarish poyensialini o'rganadi va shu asnoda ishlab chiqarish tarkibini aniqlash, aholini ijtimoiy holatini ko'tarish va xo'jaliklarni joylashtirish imkoniyatlarini yaratadi.

Zamonaviy bozor iqtisodiyoti sharoitida kichik biznes korxonalarini rivojlantirishda bir qator yangicha yondashuvlar talab etmoqda, xorijiy mamlakatlar tajribalaridan shuni anglash mumkinki, kichik biznes korxonalarisiz iqtisodiyotni barqaror rivojlantirib bo'lmaydi, sababi ko'plab mamlakatlarda yalpi ichki mahsulot tarkibida kichik biznes 40-50 % ni tashkil etadi. Shu sababdan biz tadqiqotlarimizda kichik biznes rivojlanishi va u bilan bog'liq muammolariga qaratdik, hamda kichik biznesni mintaqalarda o'ziga xos xususiyatlarini shakllantirgan holda milliy iqtisodiyot va jahon iqtisodiyoti doirasida analogi yo'q bo'lgan eksportbob mahsulotlar ishlab chiqarishni yo'lga qo'yishni maqsad qilingan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

Ko'plab xorijiy olimlarni ilmiy tadqiqot ishlarida kichik innovatsion korxonalar rivojlanishi natijasida jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini belgilab berishadi deb hisoblashgan. Y. Shumpeter, P. Druker, X. Xaushtayn, L.V. Kantorovich va boshqalarni misol qilib ko'rsatish mumkin. Innovatsion faoliyat alohida aspekt sifatida ko'rilgan ilmiy tadqiqotlar mualliflari esa R.A. Fatxutdinov, L.M. Goxberg, V.G. Medinskiy, F.F. Bezdudniy, G.Ya. Goldshteyn, Ye.V. Sapnir, A.A. Trifilova, T.S. Blinova, P.N. Zavlinlardir.

Bugungi kunda kichik biznes korxonalarini jadal rivojlantirishda yangiliklarni amaliyotga joriy etish orqali mintaqalarda kichik biznes korxonalari faoliyatini yangidan tashkil etish masalalari ko'rilgan va bunday tadqiqotlar bilan esa R. Kantlon, A. Marshall, M. Veber, F. Xayek, Dj.k. Gelbreyt, P. Samuelsonlar va kichik biznes korxonalari risklari bilan esa Ye.V. Berejnov, N.N. Vnukova, F.n. Zavyalova, R.M. Kachalova, O.G. Kryukova, S.I. Kukota, I.V. Makarovoy, V.V. Moskovseva, F.X. Nayta, T.A. Poroxiya, N.M. Rapnitskoy, V.S. Stupakova, G.S. Tokarenko, A. S. Shapkina, R.N. Fedoseyeva va boshqalar shug'ullanishgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Olib borilgan izlanishlar natijasida mamlakat hududlarida kichik biznes korxonalari faoliyatini rivojlantirish, globallashtirish davrida innovatsion kichik korxonalar rivojlanishiga oid nazariy masalalar ko'rilgan, kichik korxonalar tizimida innovatsion faoliyat ketma-ketligi sxemasi bo'yicha ma'lumotlar ham berilgan bo'lib, innovatsion kichik korxonalar faoliyatida yangi g'oyalar ishlab chiqarish, yangi texnologiyalarni qo'llash va modernizatsiyalash, faoliyat turlarini diversifikatsiyalash ishlarini amalga oshirish maqsad qilingan va zamonaviy kichik biznes korxonalari rivojlanishi ta'sirida raqamlashtirish orqali ishlab chiqarish, transport, iste'mol, yetkazib berish tizimlarini tubdan o'zgartirib yubordi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Zamonaviy adabiyotlardagi ma'lumotlardan shuni anglash mumkinki, kichik biznes faoliyati bo'yicha ko'plab olimlar o'z fikrlarini bayon etgan. L. Shapiro esa inson tadbirkor sifatida o'zining taklifi bilan bozor sharoitida ijtimoiy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirib boradi va B. Karlof esa tadbirkor ishlab chiqarish omillarini optimal umumlashtiruvchi shaxs sifatida ko'rgan, mehnat, kapital, resurslardan to'g'ri foydalanishda ijodiy yondashuvlarni talab etadigan faoliyat deb atagan.

Mamlakat iqtisodiyotida innovatsiyalar muhim element sifatida qaraladi, "Butun jahon intellektual mulk tashkiloti general direktori Frensis Garri fikriga ko'ra innovatsiyalar iqtisodiy o'sishning markaziy harakatlantiruvchi kuchi, deb hisoblagan, u tomonidan bo'sh ish o'rinlari yaratiladi, jahon bozorida korxonalarni samarali raqobatlashishni ta'minlovchi kalit sifatida qaragan" [1]. "Bundan tashqari, innovatsiyalarga yuqori bahoni Booz & Company konsalting kompaniyasi rahbari Shumit Banerji tomonidan ham berilgan bo'lib, xar qanday korxonalar faoliyatini jadal rivojlanishi uchun yangiliklar eng muhim elementlar deb qaragan" [2]. "Shu bilan birga Banerji yangi g'oyalar jamiyat va iqtisodiyot rivojlanishidagi katalizatoridir deb ta'rif berdi, Altel-Lucent kompaniyasining ijrochi direktori Ben Vervaayoyen esa innovatsiya global muammolarni yechishda insoniyatga yordamchi sifatida ko'rdi" [3].

Bunday o'zgarishlar zaminida yangi biznes-modellar, g'oyalar shakllanishiga olib keladi va an'anaviy holatda faoliyat yurituvchi kompaniyalarda jiddiy tarkibiy va innovatsion o'zgarishlar sodir bo'ladi. Yangi minglik boshlanishida raqamli texnologiyalarni ko'payishi, mobil internet faollashuvi, kichik hajmli ishlab chiqarish uskunalarini ishlab chiqarishni kuchayishi, sun'iy ongini ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohalariga jadal kirib kelishi fonida yangi ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish tizimlari rivojlandi. "Milliardlab aholining cheksiz ehtiyojlarini bugunki mobil aloqa vositalari orqali ta'minlash asnosida virtual tizim, virtual iqtisodiyot shakllana boshladi. Bunday o'zgarishlar zaminida yangi biznes-modellar an'anaviy kompaniyalar ishlab chiqarishini, transport, iste'mol, yetkazib berish tizimlarini tubdan o'zgartirib yubordi. Bu innovatsiyalar eskirib, ishlamay qolgan mexanizmlarni almashtirish, tubdan o'zgartirish, islohotlarni yangidan boshlashga xizmat qiladi" [4]. Yangi texnologiyalarni jadal rivojlanishi va ularni amaliyotga joriy etilishi orqali uzoq kelajakda yangi sanoat tarmoqlarini shakllanishiga olib keladi.

Raqamli texnologiyalarni rivojlanishi bilan mamlakatlar va korxonalar o'rtasidagi integratsiyalarni chuqurlashuvi, mamlakatlar iqtisodiyotini global iqtisodiyotga transformatsiyalashuvi rivojlandi.

Kichik innovatsion korxonalar esa kichik, mayda korxonalardan tashkil topgan korxonalardir, asosan ular mustaqil faoliyat yuritadi, shu sababdan sohaga yangiliklarni tez joriy etilishi bilan ajralib turadi, iqtisodiy rivojlanish indikatorlarini faol o'zgartirib turadi, yalpi ichki mahsulot dinamikasini tez o'zgarishiga ta'sir etadi. Kichik biznes – biznesga kirish qismi faoliyatiga xos bo'lgan belgilarga ega bo'lgan, firma ichki munosabatlariga asoslangan, tashqi muhit bilan uzviy bog'liq bo'lgan tashkilotlar hisoblanadi [5]. "Kichik biznes" iborasi inglizcha so'z bo'lib, g'arbiy Yevropa mamlakatlarida, Yaponiyada, "kichik va o'rta biznes" deb, Hindistonda va Osiyo mamlakatlarida "kichik ishlab chiqarish" nomlari bilan qo'llaniladi [6]. A.N.Azriliyananing katta iqtisodiy lug'atida esa "kichik biznes – xususiy va kichik tashkilotlardan iborat bo'lgan, bitta monopoliya darajasiga chiqmagan va iqtisodiyotning barcha sohalari uchun zarur bo'lgan tashkilot yoki korxonalar hisoblanadi [7]. Bizning fikrimizcha kichik biznes – bu yangiliklarni tez amaliyotga joriy etadigan, ixcham, o'z faoliyatini tez o'zgartiruvchan va tez moslashuvchan, axborotlarni tez qayta ishlaydigan, iqtisodiyotni tez rivojlanishiga ta'sir etuvchi eng muhim hudud drayveridir. Kichik innovatsion korxonalar esa kichik biznes korxonalarini yangiliklarni o'z faoliyatiga qayta-qayta joriy etish orqali ishlab chiqarishda o'ziga xos bo'lgan, ichki va tashqi bozorlarda anologi bo'lmagan mahsulotlar ishlab chiqaruvchilardir.

Shu bilan birga, iqtisodiy adabiyotlarda kichik innovatsion korxonalar to'g'risidagi qarashlarda olimlar o'rta-sida bahsli tomonlari mavjud, kichik korxonalar faoliyati va samaradorligi, uni iqtisodiyotga ta'siri bo'yicha ko'plab ilmiy tadqiqotlar olib borilgan bo'lib, kichik korxonalar faoliyatini nazariy masalalari bilan M.Veber, Dj.K.Gelbreyt, A.Marshall, M.Porterlar shug'ullanishgan. "Ularni tadqiqotlarini o'rganish orqali kichik korxonalarni asosan ishchilar soni orqali belgilashganliklariga e'tiborimizni qaratamiz, savdoda 15 kishigacha, ishlab chiqarishda 200 kishigacha bo'lgan korxonalarni kichik korxonalar deb hisoblashgan" [8]. Ayrim olimlar tadqiqotlariga e'tibor qaratib, ular ishlab chiqargan mahsulotlari hajmi va jami xo'jalik aylanma hajmi orqali belgilashgan. Bundan tashqari, kichik innovatsion korxonalar ma'lum hududda ishlab chiqarishni rivojlanishiga hissa qo'shishi, bozordagi ulushi oshganligi bilan ko'rinishi kerak bo'ladi. Bevosita mahalliy bozor konyukturasiga ta'sir ko'rsatishi lozim, shu orqali hududlarda kichik korxonalarni rivojlantirib, ularga yangiliklarni joriy etish yo'llari aniqlab olinadi. Bundan tashqari xorij adabiyotlarida kichik va o'rta korxonalar kabi yondashuvlar ham mavjud, ko'p adabiyotlarda "kichik va o'rta korxonalar" degan iboralar uchraydi, Small and Medium Enterprise -SME deb nomlashadi.

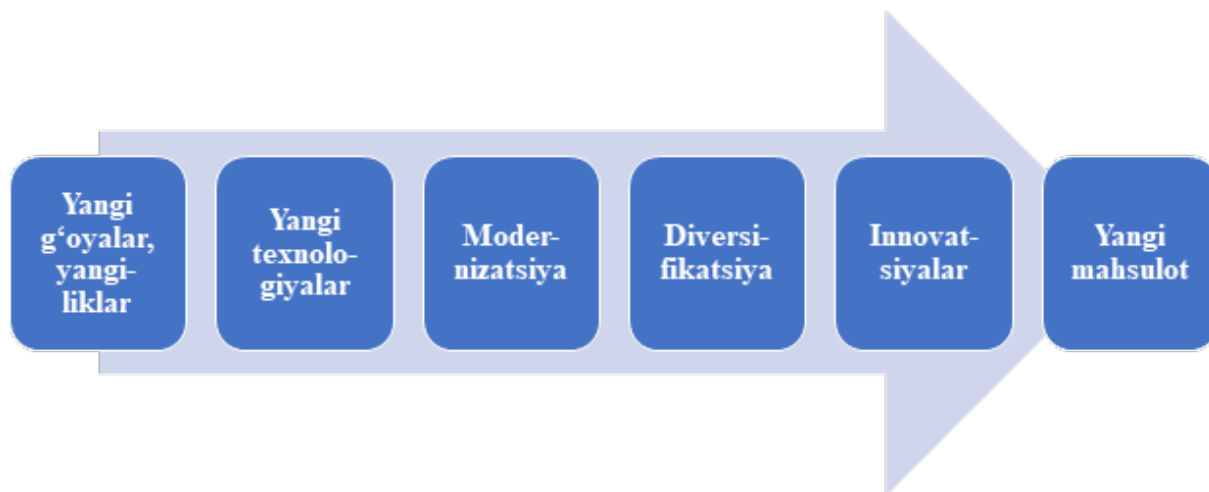
Small and Medium Enterprise -SME xalqaro statistikaga ko'ra ishlab chiqarishda 500 kishigacha, mikro tashkilotlarda 10 kishigacha, o'zini-o'zi band etishda 5 kishigacha bo'lgan korxonalarni kichik korxonalar deb qarashgan. Yevropa Ittifoqida esa 1996-yil 3-aprelda qabul qilingan me'yoriga ko'ra esa mikro tashkilotlarda 9 kishigacha, kichik korxonalarda 10-49 kishigacha bo'lishi kerak, deb qabul qilingan. "Yu.V.Taraxuna esa kichik korxonalarni innovatsion faoliyatdagi roli oshirishda innovatsiyalarni kategoriyalarga ajratishni taklif etgan" [9], kichik korxonalarda innovatsiyalar tor ixtisoslashuvni boshdan kechiradi. Tor ixtisoslashuv esa vazifalar taqsimotini aniqlashtiradi, mavjud byurokratik to'siqlarni shakllanishiga yo'l qo'ymaydi, hammani vazifasi aniq, biri ikkinchisini vazifasini bajara olmaydi, ilmtalab kasblar shakllanadi va shu orqali hududda kichik korxonalar rivojlanadi.

Innovatsion g'oyalar kichik korxonalar doirasida shakllanadi, rivojlanadi, amaliyotga qo'llab ko'riladi, keyingi bosqichda esa yirik korxonalarga tatbiq etish mumkin bo'ladi, kichik korxonalar qo'llaniladigan yangiliklar yuqori darajadagi daromad berishi bilan ajralib turadi, innovatsion xarajatlarni tartibga solishda sodda mexanizmlardan foydalanish mumkin. AQSHda kichik korxonalarda yirik innovatsiyalarni qo'llash amaliyoti yuqori darajada rivojlandi, "havo konditsionerlari, yumshoq kontakt linzalar, zanjigalkalar, sputniklar uchun sinxronizatorlar, dvigatellar trubinalari, ovoqli kino, o'zini-o'zi fotografiya qilish, elektr kalkulyatorlar" [10] va boshqalarni ishlab chiqish dastlab kichik korxonalar tomonidan yo'lga qo'yilgan. Boshqaruv sohasidagi innovatsiyalarni amaliyotda qo'llash darajasi yirik korxonalarga nisbatan kichik korxonalarda yuqoridir, "XX asrning 70 ta muhim yangiliklarni 50 % i kichik korxonalarda ishlab chiqarilgan, keyingi 20 yilda kichik korxonalar tomonidan yangiliklarni amaliyotga joriy etish yirik korxonalarga nisbatan 2,5 marta o'sdi" [11].

1-rasmda Kichik innovatsion korxonalar innovatsion faoliyatini ketma-ketlik sxemasi taqdim etilgan bo'lib, bitta innovatsiyani amaliyotda qo'llaydilar, modernizatsiyani amalga oshiradilar, diversifikatsiyalashuv jarayoni qiyin kechadi, yangi mahsulotlar va yangi texnologiyalarni qayta ishlaydi, yangi mahsulotlarni bozorlarga chiqaradi. Kichik innovatsion korxonalar Spin-off deb nomlanadi, yirik korporatsiyalar bilan integratsiyaga ega bo'lgan yangi g'oyalar va yangiliklar ishlab chiqaruvchi oliy ta'lim muassasalari, tadqiqot markazlari, ilmiy laboratoriyalar kiradi. Ular uchun yirik korxonalar investitsiyalar kiritadi, aniq loyixalar bilan shug'ullanuvchilar tomonidan davlat ahamiyatiga molik bo'lgan masalalarni bajarishi mumkin bo'ladi. Spin-off korxonalar yuqori darajada ilmtalab sohalardir, tor ixtisoslashuvga ega bo'lgan korxonalardir. Spin-off kichik innovatsion korxonalar turli-tuman xarakterga egadir, ko'plab rivojlangan mamlakatlardagi Spin-off kompaniyalar samarali faoliyat ko'rsata boshladilar, yangi ish o'rinlarini yaratishda xizmat qiladi. Oksford universitetida 300 ta kichik ilmtalab tashkilotlar faoliyat olib boradi, yiliga 4 mlrd AQSH dollardan ortiq daromad keltiradi. Kichik innovatsion korxonalar esa eng

ommaviy va dinamik institutsional tarkibga ega bo'lgan korxonalardir, mamlakatlar iqtisodiy rivojlanish sur'atiga ta'sir etadi. Shu bilan birga kichik innovatsion korxonalar beqaror ishlab chiqarishga ega bo'lgan, turli ko'rinishlardagi inqirozlar ta'sirini tez bildiradigan sohalardan biri.

1-rasm: Kichik innovatsion korxonalardagi innovatsion faoliyat ketma-ketligi¹

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa sifatida shuni aytish mumkinki, mintaqalarda kichik biznes korxonalarini rivojlantirishda kichik innovatsion korxonalar misolida tadqiqotlar o'tkazdik hamda har bir hududlarni salohiyatidan kelib chiqqan holda rivojlanishi mumkin bo'lgan tarmoqni tanlab olib, uning negizida kichik innovatsion korxonalar faoliyatini yo'lga qo'yish mumkin bo'ladi.

Shu bilan birga dunyo xo'jaligi tizimida so'nggi yillarda jadal rivojlanish ta'sirida kichik biznes sohalarining ahamiyati va roli ortib borayotganligini inobatga olgan holda kichik biznesdan foydalanishni yanada rivojlantirish talab qilinadi. Bu bilan sohani jadal kengayishiga, soha faoliyatini yanada ahamiyatini yanada oshiradi. Mamlakatda kichik biznesni rivojlantirishdan kutilayotgan natija esa aholini ish bilan bandligini oshirish, raqamli texnologiyalardan foydalanish orqali iqtisodiyotda yangi kasb-hunarlarini shakllantirishdan iborat.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- Francis Guny. Why Innovation Is Important. 11 The Global Innovation Index 2011-2012. Accelerating Growth and Development. (Электронный ресурс). – URL: <http://www.globalinnovationindex.org/gii/main/fuPreport/index.html>. P.X1
- Shumeet Banerji. Innovation: Increasingly Global, Increasingly Vital. 11 тье. Global Innovation Index 2011-2012.
- Accelerating Growth and Development. [Электронный ресурс]. URL: <http://www.globalinnovauQnindex.org/Vgii/main/tullrcport/index.html> P. УН
- Shumeet Banerji. Innovation: Increasingly Global, Increasingly Vital. 11 тье. Global Innovation Index 2011-2012.
- Accelerating Growth and Development. [Электронный ресурс]. URL: <http://www.globalinnovauQnindex.org/Vgii/main/tullrcport/index.html> P. УН
- Axunova Sh.N. To'rtinchi sanoat inqilobi va uning dunyo xo'jaligiga ta'siri. Biznes-Ekspert jurnali. 2020 yil, №2. 22-23 b.
- Краснов И. Роль малых и средних предприятий и мировой экономике.-Международный журнал "Проблемы теории и практики управления", Официальное издание Международного научно-исследовательского института проблемы управления, 1/2013, www.uptp.ru, 38 с.
- [www.smednc.am,http://www.smednc.am/files/pdfs/attachments/original/6e1doa414.pdf](http://www.smednc.am/files/pdfs/attachments/original/6e1doa414.pdf)
- Азрилияна А.Н. Большой экономический словарь. 5-ое изд.доп.и перераб.–М.: институт новой экономики. –2002, –457 с.
- Лозовский Л.Ш., Райзберг Б.А. Словарь по экономике и праву. –М., Омега, 1999. – С. 271.
- Тарануха Ю.8. Экономика отраслевых рынков (В структурно-логических схемах): Учебно-методическое пособие. –М.: Дело и сервис, 2002. –С. 202-203.
- Don't laugh at gilded butterflies 11 Тье Economist. –2004.–N!! 8372.–Р. 76; Б Баумол У. Предпринимательство,
- ИННОВАции и роет, симбиоз Давида и Голиафа 1/ Проблемы теории и практики управлениIII. –2005.– N!!9. –С. 7.
- 11.Катъкало В.с. Эволюция теории стратегического управления.–СПб.: Издат. дом С.Петербур. –Гос. Ун-та, –2006.–С.406

1 Muallif ishlanmasi.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.